

21.03.2023

Dnro 21554/03.04.04.04.32/2021

Asia

Valitus osakaskunnan sääntöjen vahvistamisesta

Valittajat

Veikko Rintamäki, myös kanssavalittajien asiamiehenä
Juha Kontola
Jyrki Ylätaalo

Päätös, josta valitetaan**Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 27.10.2021,
LSSAVI/15039/2021**

Veahčaknjárgan (Veitsikon) osakaskunta (jäljempänä osakaskunta) on hakenut osakaskunnan sääntöjen vahvistamista. Säännöt on hyväksytty osakaskunnan kokouksessa 31.8.2020. Päätös on tullut lainvoimaiseksi. Aluehallintovirasto on vahvistanut säännöt.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Aluehallintoviraston päätös on kumottava.

Hyväksymispäätöksen tarkoittamat säännöt ja erityisesti valittajan esiin nostamat sääntökohdat eivät ole yhteisäluelain mukaiset ja säännöt vaarantavat osakkaiden perusoikeuksien toteutumisen, kuten yhdenvertaisuuden vaatimuksen. Säännöt asettavat osakaskunnan osakkaat eriarvoiseen asemaan etnisen alkuperän perusteella ja antavat osalle osakkaista ilmeisesti epäoikeutettua etua. Osakaskunnan sääntöjen 1 § mahdollistaa myös muun muassa osakaskunnan toimihenkilöiden osallistumisen osakaskunnan kustannuksella sellaisiin kokouksiin ja tapahtumiin, joissa edistetään, kehitetään, suunnitellaan tai muulla tavalla käsitellään saamelaisuuteen liittyviä perinneoikeuksia. Osakaskuntaan ei kuulu muita henkilöitä kuin osakaskiinteistöjen omistajat. Yhteisen kalaveden osakaskunnat on perustettu hallinnoimaan osakkaiden kiinteistöjen vesialuetta siten, että kaikkien osakkaiden kalastus olisi yhdenvertaisesti mahdollista osakkuuksien määrän

suhteessa. Minkään etnisen ryhmän tai perinneoikeudeksi ajatellun oikeuden valvominen ei sisälly yhteisäluelain määrittelemiin osakaskunnan tehtäviin.

Asian käsittely ja selvittäminen

Aluehallintovirasto on antamassaan lausunnossa katsonut, että valitus tulee hylätä. Valittajat ovat antaneet vastaselityksen.

Osakaskunta on antanut vastineen, johon valittajat ovat vastanneet.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Yhteisäluelain 18 §:n 3 momentin mukaan osakaskunnan säännöt ja sääntöjen muutos on alistettava aluehallintoviraston vahvistettaviksi, ja ne tulevat voimaan, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. Aluehallintoviraston on vahvistettava säännöt, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa osakkaalle.

Yhteisäluelain 28 §:n mukaan osakaskunnan kokouksen päätöksellä ei saa antaa osakkaiden tai osakaskunnan kustannuksella kenellekään osakkaalle tai jollekin muulle ilmeisesti epäoikeutettua etua.

Asiassa saatua selvitystä ja oikeudellinen arvio

Valittajat ovat valituskirjelmässään nostaneet esiin seuraavat lainvastaisina pitämänsä osakaskunnan sääntöjen kohdat: Sääntöjen 1 §:n 1 momentin mukaan osakaskunnan tehtävänä on muun ohessa huolehtia alueensa saamelaisuuteen pohjautuvien kalastukseen liittyvien perinnäisoikeuksien toteutumisesta. Sääntöjen 6 §:n 1 momentin mukaan osakaskunta päättää kokouksessaan siitä, millä tavalla kalastusoikeus osoitetaan seisovilla pyydyksillä kalastettaessa loukkaamatta perinteisten kalastusoikeuksien käyttöä.

Edellä selostetuilla yleisluontoisilla saamelaisten perinnäisoikeuksien huomioon ottamiseen liittyvillä osakaskunnan sääntöjen kohdilla ei ole välittömiä vaikutuksia osakkaiden tai ulkopuolisten henkilöiden kalastamiseen liittyviin oikeuksiin tai velvollisuuksiin. Valittajan esiin tuomista sääntöjen kohdista ei sellaisenaan aiheudu vahinkoa osakkaalle. Kyseisissä sääntöjen kohdissa ei myöskään anneta kenellekään osakkaalle epäoikeutettua etua suhteessa muihin osakkaisiin. Sääntöjen ei voida katsoa valittajien esittämällä perusteilla vaarantavan valittajien perusoikeuksien toteutumista tai loukkaavan

osakkaiden keskinäistä yhdenvertaisuutta. Hallinto-oikeus toteaa, että valittajat voivat vaatia osakaskunnan vastaisuudessa sääntöjensä nojalla tekemien päätösten oikaisemista tai nostaa kanteen osakaskuntaa vastaan, jos he katsovat päätösten aiheuttavan heille vahinkoa tai loukkaavan muutoin heidän oikeuksiaan.

Edellä todettu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintoviraston osakaskunnan sääntöjen vahvistamista koskeva päätös ei ole valittajien esittämällä perusteilla lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, yleinen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anne Niemi, Jari Kostilainen ja Jani Taskila.

Esittelevä jäsen

Jani Taskila

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Veikko Rintamäki, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
260 euroa

Jäljennös maksutta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, sähköpostitse

Veahčaknjárgan osakaskunta, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden käyntiosoite muuttuu. Uusi osoite 3.4.2023 alkaen on Torikatu 34-40, Oulu.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>